

Hazırlayan:

Prof. Dr. Kerem Alkin

Türkiye İMSAD Ekonomi Danışmanı

9 Nisan haftasına, küresel ölçekte, ABD Başkanı Trump'ın ticaret savaşlarına ve 2. Soğuk Savaş için ilan edilmiş rakipler olan Rusya ve Çin'e yönelik yeni salvolarının merakla beklendiği, her yeni salvonun küresel hisse senedi piyasalarında satışa, tahvil piyasalarında ise faiz artışına sebep olduğu bir tablo ile giriyoruz.

- Bu hafta, Halkbank'ın Genel Müdür Yardımcısı Hakan Atilla için 11 Nisan'da karar da açıklanacak hafta. Bu haftayla ilgili, Halkbank'a dönük bir ceza açıklanabileceği beklentisi de gündemde. ABD merkezli duyular, bir ceza kesilecek ise, bunun düşük seviyede kalacağına dair beklentilere işaret ediyor. Bununla birlikte, ABD Merkez Bankası (FED)'in yeni başkanı Powell'in beklenenden daha şahin tavrı, FED yetkililerinin 6'sının bu yıl en az 2 faiz artışına daha, 6'sının 3 faiz artışına daha ve birinin de 4 faiz artışına daha işaret ettiği bir ortamda, NATO'nun bir parçası olan ve Kuzey-Kuzey ittifakının müttefiki konumundaki Türkiye'nin, Suriye ve Irak'taki kaosu, bilinmezliği, istikrarsızlığı ortadan kaldırma adına, Rusya ve İran'la attığı adımların sebep olduğu tartışmaların, düşüş trendine henüz girmemiş enflasyon oranlarıyla birlikte, döviz kurları üzerinde baskıya sebep olduğunu gözlemliyoruz.
- Cumhurbaşkanı Erdoğan, Başbakan Yıldırım ve bakanların katılımları ile, hızla tamamlanan AK Parti il ve ilçe kongreleri, AK Parti Genel Kongresi'ne yönelik takviminin hızlı işlenmesini sağlıyor. Siyaset alanındaki köşe yazarları, ortada Türk halkı tarafından kabul edilecek mantıklı bir gerekçe olmadığı müddetçe, yerel seçimleri ve Cumhurbaşkanı seçimi ve TBMM seçimlerinin planlanan tarihlerde yapılacağını belirtmekte. Bu nedenle, 2017'nin devamı olarak, 2018 yılı ekonomide atılım yılı olarak okunuyor ve büyümeye, istihdama yönelik pek çok yeni adımın atılmaya devam edeceği vurgulanmakta. 2018 ekonomide bir restorasyon, reel sektörün gücüne güç katacak bir yıl olarak geçirilecek, ekonomiye çok daha fazla atıf yapılacak; 2019 seçim yılı için, ekonomide güçlü bir zeminin oluşmasına gayret edilecek. Bu noktada, AK Parti Genel Kongresi ile birlikte, gerek parti MKYK'sında, gerekse de Bakanlar Kurulu ve ekonomi yönetiminde bir tazelenme, değişimin gündeme gelebileceği görüşü kuvvetli bir şekilde dile getiriliyor.
- Geçen hafta, küresel piyasalarca beklenen veriler ABD Çalışma Bakanlığı'ndan geldi. Perşembe günü, ABD'de ilk kez işsizlik maaşı başvurusunda bulunanların sayısı, geçen hafta 242 bine çıkarak yaklaşık 3 ayın en yüksek seviyesini kaydetti. 31 Mart ile biten haftada ilk kez işsizlik maaşı talebinde bulunanların sayısı önceki haftaya kıyasla 24 bin kişi artarak 242 bin oldu. Cuma günü

açıklanan verilere göre ise, ABD'de tarım dışı istihdam Şubat ayındaki güçlü artış sonrası beklentinin altında kalırken ücretler arttı. Bitirdiğimiz Mart ayında, tarım dışı istihdam 103 bin arttı, işsizlik yüzde 4.1'de kaldı. İşsizlik böylece 2000'den beri en düşük seviyede kaldı. Beklenti istihdamın 185 bin artmasıydı. Ortalama saatlik kazançlar aylık yüzde 0.3, yıllık yüzde 2.7 ile beklentilere paralel arttı. Mart'ta ortalama çalışma saati 34.3'ten 34.5'e yükseldi. Şubat ayı tarım dışı istihdam verisi ise, 331 binden 326 bine revize edildi. İstihdam piyasasında sürdürülebilir artışın FED'in daha fazla faiz artışını tetikleyebileceği belirtiliyor. FED faiz artış patikasını belirlemek için istihdam oranı ve enflasyon sinyalleri veren ücret artışlarını yakından izlemekte.

- 26 Mart'ta 89 puanla en dibi görmüş olan Dolar Endeksi, FED'in faiz artışı ve parasal sıkılaştırma adımlarına yönelik sertleşen beklentilerle, tekrar 90 puanın üzerine taşınmış durumda ve 9 Nisan haftasına da bu seviyelerden başlıyor. Bu da doğal olarak, euro-dolar paritesini 1,2444 dolardan 1,2240 dolara kadar getirmiş durumda. Geçen haftayı 1,2281 dolardan kapatan parite, yeni haftaya 1,2280 doların hemen altından başladı. Trump'ın bu haftaki adımları, örneğin Suriye'yi bombalama kararı, ya da Rusya ve Çin'e yönelik yeni siyasi ve ekonomik yaptırım adımları, hisse senedi, tahvil ve döviz piyasalarını hareketlendirmeyi sürdürecektir. Son 52 haftada, topu topu 1 yıl içerisinde euro-dolar paritesinin 1,0570 dolar ile 1,2555 dolar arasında dalgalandığını da unutmamalıyız. 1 yıl içerisinde euro dahi dolar karşısında yüzde 18.8 değer kazanmış. Parite ve kurların bu derece dalgalandığı bir dünyada, küresel ticaret kesiminin işinin zor olduğu aşikar.